

[Landbrugsministeren]

Ved lovens gennemførelse blev det antaget, at ca. 1.000–2.000 landmænd ville blive omfattet af ordningen. Det har vist sig, at antallet af garantiberettigede ansøgninger er væsentlig større end oprindeligt skønnet. Til at imødekomme disse ansøgninger er der på finansloven for 1981 optaget en tekstanmærkning, der forhøjer garantirammen til 1,1 mia kr., svarende til ca. 3.000 sager.

Det større behov for gældssanering må til dels anses for at være en følge af, at den økonomiske situation i landbruget er blevet forværret, siden loven blev vedtaget. Selv om der har været en mindre stigning i bruttooverskuddet fra driften, har denne ikke kunnet opveje en væsentlig stigning i rentebyrden. Følgen har været et indtægtsfald i 1980, som især har ramt bedrifter med animalsk produktion og navnlig nyetablerede eller nyinvesterende landmænd, hvor rentebyrden tynger med særlig vægt. Antallet af landmænd med behov for gældssanering er derfor vokset gennem 1980.

Regeringen finder, at det er nødvendigt at udbygge loven som et led i den fortsatte støtte til landmænd, der har en høj gældsprocent og som i særlig grad er udsat for økonomiske problemer på grund af det høje renteniveau og vanskelighederne ved at optage lån til afhjælpning af likviditetsmangler.

I lovforslaget stilles der forslag om, at garantirammen for lån forhøjes til 2,5 mia kr. Udgifterne til rentetilskud skønnes herefter at andrage 375 mill. kr. i alt. Det foreslås, at det almindelige maksimum for statsgaranti forhøjes fra 500.000 kr. til 600.000 kr. Samtidig foreslås fristen for indsendelse af ansøgning om statsgaranti forlænget til 31. december 1981.

Det er hensigten at ændre de administrative fastsatte regler således, at der kan ydes statsgaranti for lån til landmænd med en noget lavere gældsprocent end den hidtil gældende, og at tillade en noget videre anvendelse af lånet. Det foreslås således, at lånet i en vis udstrækning kan anvendes til at indfri tyngende faste lån og i særlige tilfælde bank- og sparekasselån, såfremt der opnås en betydelig forbedring af låneforholdene. Der åbnes herved mulighed for en tilbundsående gældssanering, specielt i gruppen af højt forældede landmænd.

Det skønnes, at den ændrede lov vil medføre, at ca. 5.000–6.000 landmænd kan blive

omfattet af ordningen. Administrationen af loven er henlagt til Hypotekbanken, og det er hensigten, at også den foreslåede lovændring skal administreres her.

Det kan ikke udelukkes, at gennemførelsen af lovforslaget vil medføre en udvidelse af den statslige administration.

I øvrigt henvises til lovforslagets bemærkninger.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til nedbringelse af jordbrugerhvervenes renteudgifter.

(Lovforslag nr. L 120).

Lovforslaget er et led i regeringens foranstaltninger med henblik på at yde hjælp til landmænd, der er kommet i økonomiske vanskeligheder. Lovforslaget er et resultat af de drøftelser, regeringen har ført med landbrugets organisationer om krisen i erhvervet.

Efter loven af 16. juni 1980 kan der inden for en samlet beløbsramme på 450 mill. kr. gives tilsagn om statstilskud til nedbringelse af renteudgifter, der hidrører fra investeringer, som jordbrugere har foretaget i driftsbygninger på jordbrugsbedrifter.

Investeringerne skal være påbegyndt i tiden 15. december 1973 til 31. december 1979 og skal være afsluttet senest 31. december 1980. Ansøgning om tilskud kan indgives indtil udgangen af 1981. Tilskuddet udgør 5 pct. af de tilskudsberettigede investeringer med fradrag af 150.000 kr. på jordbrugsbedrifter med en udviklingsplan efter moderniseringsloven og 4 pct. for andre jordbrugsbedrifter. Tilskuddet ydes i 3 år.

Efter de nu foreliggende oplysninger må det antages, at der vil indkomme ansøgninger, der opfylder de gældende tildelingskriterier til et samlet beløb på 600 mill. kr. Den fornødne rammeudvidelse hertil søges i lovforslaget.

Herudover er det regeringens opfattelse, at det er nødvendigt med en forbedring og udbygning af den gældende lov for at hjælpe de jordbrugere, der har økonomiske problemer på grund af det høje renteniveau.